Stadskerk Nijmegen (OCP), 10 juli 2022, 4e zondag van de zomer
voorganger: ds.Perla Akerboom-Roelofs (PKN/luthers)

[1e lezing: Deuteronomium 30,9-14](Nieuwe Bijbelvertaling)
9 De HEER, uw God, zal u voorspoed geven in alles wat u onderneemt, u kinderrijk maken en uw vee en uw land vruchtbaar maken. Hij zal er weer vreugde in vinden om u te zegenen, zoals voorheen bij uw voorouders. 10 Want u toont de HEER, uw God, dan uw gehoorzaamheid door de geboden en bepalingen in dit wetboek in acht te nemen, en u wilt hem weer met hart en ziel toebehoren.
11 De geboden die ik u vandaag heb gegeven, zijn niet te zwaar voor u en liggen niet buiten uw bereik. 12 Ze zijn niet in de hemel, dus u hoeft niet te zeggen: “Wie stijgt voor ons op naar de hemel om ze daar te halen en ze ons bekend te maken, zodat wij ernaar kunnen handelen?” 13 Ook zijn ze niet aan de overkant van de zee, dus u hoeft niet te zeggen: “Wie steekt de zee voor ons over om ze daar te halen en ze ons bekend te maken, zodat wij ernaar kunnen handelen?” 14 Nee, die geboden zijn heel dichtbij, u kunt ze in u opnemen en ze u eigen maken; u kunt ze volbrengen.

[Evangelie: Lukas 10,25-37] (Nieuwe Bijbelvertaling)
25 Er kwam een wetgeleerde die hem op de proef wilde stellen. Hij vroeg: ‘Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?’ 26 Jezus antwoordde: ‘Wat staat er in de wet geschreven? Wat leest u daar?’ 27 De wetgeleerde antwoordde: ‘Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.’ 28 ‘U hebt juist geantwoord,’ zei Jezus tegen hem. ‘Doe dat en u zult leven.’ 29 Maar de wetgeleerde wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: ‘Wie is mijn naaste?’ 30 Toen vertelde Jezus hem het volgende: ‘Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. 31 Toevallig kwam er een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een boog om hem heen. 32 Er kwam ook een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een boog om hem heen. 33 Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. 34 Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. 35 De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: “Zorg voor hem, en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden.” 36 Wie van deze drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?’ 37 De wetgeleerde zei: ‘De man die medelijden met hem heeft getoond.’ Toen zei Jezus tegen hem: ‘Doet u dan voortaan net zo.’

[acclamatie na het Evangelie:]
Kom Geest die heel maakt,
blaas de dode letters leven in,
maak ons antwoord op dit woord.
(tekst: Andries Govaart)

[overweging:]
Zijn wij antwoord op dit Evangelie? Wat leert ons het verhaal van de "Barmhartige Samaritaan?"
Samaritanen werden door de Joden niet voor vol aangezien. Hoewel ze zich aan dezelfde wetgeving hielden en God aanbaden. Ze hadden echter hun eigen Tempel in Sichem.
De Wetgeleerden uit de tijd van Jezus achtten zichzelf veel beter dan alle andere mensen, die zogenaamd niet zó uitverkoren waren als zij. Dat kennen we nu ook wel; deze houding.
Dat er mensen onder de rovers vallen en het leven; die geslagen en gewond langs de weg liggen.
En dat er mensen zijn, die zich te hoog, re goed en te vroom vinden om een helpende hand te bieden. Of die gewoon zakelijk zijn: Je kunt nu eenmaal niet iedereen helpen.
De priester en de Leviet weten dat een broeder, een medemens in levensgevaar alle wetten doorbreekt. Het is een zaak van leven of dood.
Dat ze afdalen van Jeruzalem naar Jericho, vanuit de Tempel gekomen, waar ze hun dienst aan God hebben verricht, dan brengen ze het toch niet op, die mens die langs de weg ligt te dienen, te helpen.
Gelukkig zijn er mensen zoals de Samaritaan, die zich om dit arme slachtoffer bekommert. Die zelfs geld beschikbaar stelt aan de herbergier in de man te verzorgen. En de Gelijkenis vermeldt, dat hij op de terugweg nog navraag zal doen, hoe het met hem gaat.
Deze Gelijkenis, Parabel, is door Jezus verteld, zoals we in het Evangelie van Lukas lezen naar aanleiding van een vraag om Jezus op de proef te stellen: "Meester, wat moet ik doen om het eeuwig leven te beërven? " Jezus zegt met een wedervraag: "Wat zegt de Wet?" "Hoe lees je?" Met andere woorden: dat moet je toch weten als Wetgeleerde. En dan komt: Gij zult de Heer, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, met geheel uw ziel, met geheel uw kracht en met geheel uw verstand en uw naaste als uzelf."
"Juist geantwoord", zegt Jezus, "doe dat en gij zult leven!" En dan komt de vraag: "Wie is mijn naaste?" Dat is de aanleiding tot de parabel van Jezus.
De vraag is dan ook: Maar wie moet je dan allemaal helpen? Er zijn zoveel mensen, die het moeilijk hebben. En hoe kan je mensen liefhebben, die je helemaal niet kent? En wat betekent dan 'jezelf liefhebben? Kan dat wel? Mag je wel zo egoïstisch zijn? Of is dat wat anders?
Is dat niet zo bedoeld, dat we de zaak moeten omdraaien. Vergeten we dat we bij de liefde van God voor de mensen moeten beginnen. Dat we mogen weten dat we er mogen zijn, zoals we zijn in Gods ogen; dat Hij ons geschapen heeft; wij en al onze medemensen, onze

naasten. Dat we er mogen zijn voor Gods aangezicht en die ander ook – die er net zo eentje is als ik?
Ieder is bij God gezien en door God gezien. Zonder onderscheid. En ieder is bij zijn of haar Naam geroepen. En niemand is beter dan de ander in Gods ogen. Dus onderscheid maken in wie wel en wie niet geholpen moet worden is sowieso een grote vergissing.
De weldadigheid en diaconie in het verleden heeft daar veel fouten gemaakt. Ons hele koloniale- en slavernijverleden heeft zoveel kwaad in zich gedragen. En alles wat we nu doen in onze maatschappij heeft ook zoveel kwaad in zich voor Gods aangezicht en zoveel onrecht wordt gedaan bij het oordelen over vluchtelingen en mensen in nood. Ja , maar, je kunt niet iedereen helpen!
Beginnen we eerst dan bij wie we gewoon ontmoeten. Die op onze weg komt.
Onze naasten zijn, die ons barmhartigheid hebben bewezen. We draaien het om! Wij zijn eerst degenen die ontvangen van Gods goedheid en liefde en van die rijkdom mogen we weggeven en zo ontdekken we wie onze naasten zijn.
Zo kunnen we zelf antwoord zijn op dit Evangelie.
Amen

Perla Akerboom-Roelofs, perlaakerboom@hotmail.com